

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากงานวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักบัญชีที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ ตามทัศนคติของบุคลากรในสถานประกอบการ ในเขตกรุงเทพมหานคร” คณะผู้วิจัยได้ทำการสำรวจ และเก็บแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 400 กลุ่มตัวอย่างและได้รับคืนมาเต็มจำนวน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้สรุปข้อมูลที่ได้โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

- 1 ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ และข้อมูลทั่วไปด้านงานบัญชี
  - 2 คุณสมบัติของนักบัญชีที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ
  - 3 ทดสอบสมมติฐาน
- ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ และข้อมูลทั่วไปด้านงานบัญชี

ในด้านประเภทของกิจการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบกิจการประเภทบริษัทจำกัดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.75 รองลงมาคือ กลุ่มที่ประกอบกิจการประเภทบริษัทจำกัด มหาชน อีกร้อยละ 17.50 กลุ่มที่ประกอบกิจการประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด ร้อยละ 16.50 และกลุ่มที่ประกอบกิจการประเภทห้างหุ้นส่วนสามัญ นิติบุคคล คิดเป็นร้อยละ 5.25 ตามลำดับ

ส่วนด้านประเภทของสินค้าและบริการที่จำหน่ายของกิจการนั้น จากการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดำเนินกิจการประเภทธุรกิจบริการ คิดเป็นร้อยละ 29.25 รองลงมาคือ กลุ่มที่ดำเนินกิจการประเภทอื่น ๆ อาทิเช่นงานฟรีแลนซ์ หรือด้านการสำรวจฯ อีกร้อยละ 23.25 และดำเนินกิจการประเภทโรงงานอุตสาหกรรม อีกร้อยละ 13.75 ตามลำดับ

ช่องทางการจำหน่ายของกิจการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการดำเนินช่องทางการจำหน่ายสินค้าเพื่อจำหน่ายภายในประเทศเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 60.50 รองลงมาคือ จำหน่ายเพื่อจำหน่ายใน และต่างประเทศ อีกร้อยละ 28.75 และจำหน่ายเพื่อจำหน่ายในต่างประเทศเพียงอย่างเดียว อีกร้อยละ 10.75 ตามลำดับ

จำนวนพนักงานบัญชีในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงานบัญชีระหว่าง 1 – 5 คน คิดเป็นร้อยละ 61.50 โดยทั้งนี้จากการวิเคราะห์ยังพบอีกว่ากลุ่มตัวอย่างมี

พนักงานบัญชีที่มีระดับการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 46.00

นอกจากนี้งานในด้านกระบวนการทางบัญชีนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการบันทึกข้อมูลทางการบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 55.25 และมีการประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 62.25 สำหรับการจัดทำเอกสาร และรายงานทางการเงินพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีวิธีการจัดทำด้วยคอมพิวเตอร์เช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 38.25 ซึ่งสำหรับจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ทั้งหมดในองค์กรนั้นมีจำนวนทั้งสิ้นมากกว่า 10 เครื่อง โดยทั้งนี้มีเครื่องที่ใช้เฉพาะงานด้านการบัญชีจำนวน 1- 5 เครื่อง โดยทั้งนี้ส่วนใหญ่แล้วการทำงานทางด้านการบัญชีของสถานประกอบการนั้น ไม่มีการใช้โปรแกรมทางการบัญชีแต่อย่างใด คิดเป็นร้อยละ 37.75

และสำหรับวิธีการคัดเลือกพนักงานบัญชีเข้าทำงานในองค์กรพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะใช้วิธีการคัดเลือกด้วยวิธีสอบสัมภาษณ์ รองลงมาคือวิธีสอบข้อเขียนและวิธีสอบถามจากคนรู้จักภายในองค์กรตามลำดับ

2. คุณลักษณะของนักบัญชีที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ

จากการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของนักบัญชีที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ ประกอบไปด้วยด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งจากการวิเคราะห์สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพรวมนักบัญชีของตนในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) ในขณะที่เดียวกันก็มีความต้องการนักบัญชีที่มีคุณลักษณะโดยรวมดังกล่าวโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) ทั้งนี้เมื่อทำการวิเคราะห์ สามารถสรุปการนำเสนอได้ดังต่อไปนี้

ด้านความรู้ความสามารถ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในตัวนักบัญชีของตนในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) ซึ่งพบว่าสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุด 3 อันดับแรกคือความสามารถด้านระบบบัญชี ($\bar{X} = 3.92$) ความสามารถด้านภาษีอากร ($\bar{X} = 3.82$) และ ความสามารถด้านบัญชีหนี้สิน ($\bar{X} = 3.77$) ตามลำดับ ในขณะที่ความต้องการนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถด้านงานบัญชีของกลุ่มตัวอย่างพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$) ซึ่งพบว่าสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ

ความสามารถด้านระบบงานบัญชี ($\bar{X} = 4.54$) ความสามารถด้านมาตรฐานการบัญชี ($\bar{X} = 4.41$) และความสามารถด้านบัญชีหนี้สิน ($\bar{X} = 4.38$) ตามลำดับ

ด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในตัวนักบัญชีของตนในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) ซึ่งพบว่าสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุด 3 อันดับแรกคือด้านกริยาท่าทางที่สุภาพ เรียบร้อย ($\bar{X} = 3.94$) ด้านการพูดจาสุภาพ ($\bar{X} = 3.94$) และด้านการแต่งกายสุภาพ ($\bar{X} = 3.88$) ตามลำดับ ในขณะที่ความต้องการนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างพบว่ามีความต้องการในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) ซึ่งพบว่าสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการมากที่สุด 3 อันดับแรกคือด้านความอดทนต่องานหนัก และสู้งาน ($\bar{X} = 4.51$) ด้านรักษาสิ่งแวดล้อมขององค์กร ($\bar{X} = 4.42$) และด้านความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี ($\bar{X} = 4.41$) ตามลำดับ

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชีของตนในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) ซึ่งพบว่าสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุด 3 อันดับแรกคือความสามารถด้านการใช้โปรแกรมเกี่ยวกับการพิมพ์ ($\bar{X} = 4.07$) ความสามารถด้านการใช้อุปกรณ์สำนักงาน ($\bar{X} = 4.05$) และความสามารถด้านการใช้โปรแกรมเกี่ยวกับการคำนวณ ($\bar{X} = 4.03$) ตามลำดับ ในขณะที่ความต้องการนักบัญชีที่มีความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของกลุ่มตัวอย่างพบว่ามีความต้องการในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$) ซึ่งพบว่าสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการมากที่สุด 3 อันดับแรกคือความสามารถด้านการใช้โปรแกรมเกี่ยวกับการพิมพ์ ($\bar{X} = 4.47$) ความสามารถด้านการใช้โปรแกรมเกี่ยวกับการคำนวณ ($\bar{X} = 4.46$) และความสามารถด้านการใช้อุปกรณ์สำนักงาน ($\bar{X} = 4.43$) ตามลำดับ

ด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในตัวนักบัญชีของตนในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$) ซึ่งพบว่าสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุดในด้านความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษ 3 อันดับแรกคือด้านทักษะการอ่าน ($\bar{X} = 3.30$) ด้านทักษะการเขียน ($\bar{X} = 3.30$) และด้านทักษะการฟัง ($\bar{X} = 3.21$) ตามลำดับ ในขณะที่ความ

ต้องการนักบัญชีที่มีความสามารถด้านการใช้ภาษาต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่างพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) ซึ่งพบว่าสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการนักบัญชีที่มีความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ 3 อันดับแรกคือด้านทักษะการเขียน ($\bar{X} = 4.05$) ด้านทักษะการอ่าน ($\bar{X} = 4.02$) และด้านทักษะการฟัง ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในตัวนักบัญชีของตนในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) ซึ่งพบว่าสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุด 3 อันดับแรกคือด้านการไม่ทิ้งงานโดยไม่มีเหตุผลอันควร ($\bar{X} = 3.86$) ด้านการไม่แสวงหาประโยชน์ส่วนตนจากงานที่ทำ ($\bar{X} = 3.85$) และด้านการปฏิเสธของกำนัลที่อาจจะส่งผลต่อความเสื่อมเสียในวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.84$) ตามลำดับ ในขณะที่ความต้องการนักบัญชีที่มีคุณสมบัติด้านคุณธรรมจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$) ซึ่งพบว่าสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการมากที่สุด 3 อันดับแรกคือด้านการปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรอง ($\bar{X} = 4.48$) ด้านการไม่แสวงหาประโยชน์ส่วนตนจากการทำงาน ($\bar{X} = 4.43$) และด้านการไม่กระทำการใด ๆ อันนำมาสู่ความเสื่อมเสียต่อวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.41$) ตามลำดับ

3. ทดสอบสมมุติฐาน

จากการทดสอบสมมุติฐานในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงคุณลักษณะของนักบัญชีที่ทางสถานประกอบการต้องการ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการแบ่งคุณลักษณะออกเป็นทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ด้านความรู้ความสามารถทางการบัญชี ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ และด้านคุณธรรมจริยธรรมตามลำดับ โดยทั้งนี้ได้ทำการเปรียบเทียบตามประเภทกิจการ ช่องทางการจำหน่าย และประเภทสินค้าที่จำหน่ายของกิจการ ซึ่งทั้งนี้สามารถสรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ด้านคุณลักษณะโดยรวม

ประเภทกิจการ พบว่ามีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยพบว่ากลุ่มที่เป็นบริษัทจำกัดมหาชน มีความพึงพอใจที่แตกต่างกับห้างหุ้นส่วนสามัญ ในขณะที่ด้านความต้องการพบว่าที่ไม่แตกต่างกัน

ประเภทสินค้า/บริการ พบว่ามีความพอใจ ที่แตกต่างกัน โดยพบว่ากลุ่มอื่น ๆ มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่ขายธุรกิจบริการ และโครงการอุตสาหกรรม ในขณะที่ความต้องการนั้นก็พบว่ามีความต้องการที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มอื่น ๆ มีความต้องการมากกว่ากลุ่มที่จำหน่ายสินค้าประเภทอุปโภคบริโภค โรงงานอุตสาหกรรม และอะไหล่ เครื่องจักร ตามลำดับ

ช่องทางการจำหน่าย พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีช่องทางการจำหน่ายต่างประเทศ มีความพึงพอใจที่แตกต่างกับกลุ่มที่จำหน่ายใน/ต่างประเทศ และจำหน่ายในประเทศเพียงอย่างเดียว ในขณะที่ความต้องการนั้นพบว่ากลุ่มที่มีช่องทางการจำหน่ายที่ต่างกัน มีความต้องการที่ต่างกัันเช่นกัน

ด้านความรู้ความสามารถทางการบัญชี

ประเภทกิจการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่เป็นบริษัทจำกัด มหาชนมีความพึงพอใจที่แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ และบริษัทจำกัด ตามลำดับ ในขณะที่ความต้องการนั้นพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่ไม่แตกต่างกันแต่อย่างใด

ประเภทสินค้า/บริการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ประกอบธุรกิจประเภทอื่น ๆ มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มประเภทรับเหมา – คำวัสดุ และธุรกิจบริการ ตามลำดับ ในขณะที่ความต้องการนั้นพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประกอบธุรกิจประเภทอื่น ๆ มีความต้องการมากกว่ากลุ่มที่ประกอบธุรกิจประเภทสินค้าอุปโภค บริโภค

ช่องทางการจำหน่าย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีช่องทางการจำหน่ายในประเทศ มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่มีช่องทางการจำหน่ายอื่น ๆ และต่างประเทศ ในขณะที่ความต้องการนั้นพบว่ากลุ่มที่มีช่องทางการจำหน่ายใน/ต่างประเทศ มีความต้องการแตกต่างกับกลุ่มที่มีช่องทางการจำหน่ายอื่น ๆ

ด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์

ประเภทกิจการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่เป็นบริษัทจำกัด มหาชนมีความพึงพอใจที่แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ ตามลำดับ ในขณะที่ความต้องการนั้นพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่ต่างกัันโดยพบว่ากลุ่มที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด มีความต้องการมากกว่ากลุ่มที่เป็นบริษัทจำกัด และบริษัทจำกัด มหาชน ตามลำดับ

ประเภทสินค้า/บริการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ประกอบธุรกิจประเภทอื่น ๆ และธุรกิจบริการมีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่เป็นประกอบธุรกิจประเภทโรงงานอุตสาหกรรม ตามลำดับ ในขณะที่ความต้องการนั้นพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่

ประกอบธุรกิจประเภทอื่น ๆ มีความต้องการมากกว่ากลุ่มที่ประกอบธุรกิจประเภทสินค้าอุปโภคบริโภค และธุรกิจบริการ ตามลำดับ

ช่องทางกำหนำย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีช่องทางกำหนำยใน/ต่างประเทศ มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่มีช่องทางกำหนำยอื่น ๆ และต่างประเทศ ในขณะที่ความต้องการนั้นพบว่ากลุ่มที่มีช่องทางกำหนำยต่างประเทศ มีความต้องการมากกว่ากลุ่มที่มีช่องทางกำหนำยอื่น ๆ ในประเทศ และใน/ต่างประเทศ ตามลำดับ

ด้านความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

ประเภทกิจการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่เป็นบริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่เป็นบริษัทจำกัด มหาชน และห้างหุ้นส่วนสามัญ ในขณะที่ความต้องการนั้นพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการที่ไม่แตกต่างกันแต่อย่างใด

ประเภทสินค้า/บริการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ประกอบธุรกิจประเภทโรงงานอุตสาหกรรม มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่เป็นกิจการรับเหมา – คำวัสดุ และอสังหาริมทรัพย์ ตามลำดับ ในขณะที่ความต้องการนั้นพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประกอบธุรกิจประเภทอื่น ๆ มีความต้องการมากกว่ากลุ่มที่ประกอบธุรกิจประเภทอะไหล่ – เครื่องจักร และรับเหมา - วัสดุก่อสร้าง

ช่องทางกำหนำย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีช่องทางกำหนำยในประเทศ มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่มีช่องทางกำหนำยใน/ต่างประเทศ และต่างประเทศ ในขณะที่ความต้องการนั้นพบว่ากลุ่มที่มีช่องทางกำหนำยอื่น ๆ มีความต้องการมากกว่ากลุ่มที่กำหนำยต่างประเทศ ในประเทศ และใน/ต่างประเทศ

ด้านความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ

ประเภทกิจการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ในขณะที่ความต้องการนั้นพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ มีความต้องการนักบัญชีที่มีความสามารถทางการใช้ภาษาต่างประเทศ มากกว่ากลุ่มที่เป็นบริษัทจำกัด มหาชน บริษัทจำกัด และห้างหุ้นส่วนจำกัด ตามลำดับ

ประเภทสินค้า/บริการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ประกอบธุรกิจประเภทสถานีน้ำมัน มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่เป็นโรงงานอุตสาหกรรม และรับเหมา - วัสดุ ตามลำดับ ในขณะที่ความต้องการนั้นพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประกอบธุรกิจประเภทอื่น ๆ มีความต้องการมากกว่ากลุ่มที่ประกอบธุรกิจประเภทสินค้าอุปโภคบริโภค บริโภค และอะไหล่ – เครื่องจักร ตามลำดับ

ช่องทางกำหนำย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีช่องทางกำหนำยใน/ต่างประเทศ มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่มีช่องทางกำหนำยต่างประเทศ และในประเทศ ในขณะที่ความต้องการนั้นพบว่ากลุ่มที่มีช่องทางกำหนำยต่างกันมีความต้องการที่ไม่ต่างกัน

ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ประเภทกิจการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่เป็นบริษัทจำกัด มหาชน มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ ในขณะที่ความต้องการนั้นพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นบริษัทจำกัด มีความต้องการนักบัญชีที่มีคุณธรรมจริยธรรมมากกว่ากลุ่มห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด มหาชน ตามลำดับ

ประเภทสินค้า/บริการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ประกอบธุรกิจประเภทอื่น ๆ มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่เป็นธุรกิจบริการ และโรงงานอุตสาหกรรม ตามลำดับ ในขณะที่ความต้องการนั้นพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประกอบธุรกิจประเภทอื่น ๆ มีความต้องการมากกว่ากลุ่มรับเหมา – ค้ำวัสดุ สถานที่น้ำนันธุรกิจบริการ

ช่องทางกำหนำย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีช่องทางกำหนำยอื่น ๆ มีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่มีช่องทางกำหนำยใน/ต่างประเทศ ในขณะที่ความต้องการนั้นพบว่ากลุ่มที่มีช่องทางกำหนำยต่างประเทศ มีความต้องการแตกต่างกับกลุ่มที่มีช่องทางกำหนำยอื่น ๆ ใน/ต่างประเทศ และในต่างประเทศ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากกรวิเคราะห์ในบทที่ 4 ผลการวิจัยคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในมุมมองของผู้ประกอบการ เขตกรุงเทพมหานคร มีบางประเด็นที่คณะผู้วิจัยเห็นควรนำมาอภิปรายเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

ด้านความต้องการของสถานประกอบการ จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่แล้วมีความต้องการนักบัญชีที่มีคุณลักษณะตรงตามที่พึงประสงค์ ทั้งนี้จะเห็นได้จาก การสำรวจปัจจุบันสถานประกอบการมีนักบัญชีที่จบระดับการศึกษาจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นส่วนใหญ่ จึงส่งผลทำให้ความต้องการนักบัญชีที่มีคุณสมบัติพื้นฐานตรงตามพระราชบัญญัติการบัญชีปี 2543 ของแต่ละสถานประกอบการจึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งจากการสอบถามเบื้องต้นจะพบว่าเจ้าของสถานประกอบการถึงแม้มีความพึงพอใจในตัวนักบัญชีของตนอยู่แล้ว แต่ก็สนับสนุนให้นักบัญชีของตนศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการบัญชีปี 2543

ทั้งนี้ จะเห็นได้จากงานวิจัยของ(วิษณุ ภูมิพานิช, 2541) ได้กล่าวไว้ว่า หน้าที่และบทบาทของนักบัญชีนั้นจะต้องยึดถือเรื่องของงบประมาณด้านต้นทุน และค่าใช้จ่ายเป็นสำคัญ โดยจัดให้มีการได้ดูลกับรายได้ และสอดคล้องกับนโยบายการประหยัด เพื่อความอยู่รอดของกิจการ และนอกจากนี้ จะเห็นได้ว่าแนวทางความคิดดังกล่าว นั้น เป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดพระราชบัญญัติมาตรฐานการบัญชีขึ้นมา นั่นเอง การที่นักบัญชีจะมีความสามารถครอบคลุมมิใช่ต้องมีเพียงแค่ความรู้ในระดับประกาศนียบัตรเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องมีพัฒนาตนเองด้านการศึกษา การค้นคว้าต่อไปนั่นเอง และเมื่อพิจารณาในรายด้านแต่ละด้านแล้วสามารถอภิปรายต่อดังต่อไปนี้

ความรู้ความสามารถทางการบัญชี จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างต้องการให้นักบัญชีของตนนั้นมีความรู้ด้านระบบงานบัญชี มาตรฐานการบัญชี และบัญชีหนี้สิน

ซึ่งสอดคล้องกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่จำเป็นต้องมีของ (Gray & Miaunder, 1997, p.16-18) ที่กล่าวไว้ว่านักบัญชีจำเป็นต้องมีความรู้รอบด้าน ทั้งด้านงานบัญชี ภาษา หนี้สิน หรือคอมพิวเตอร์เป็นต้น กล่าวคือนักบัญชีจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในศาสตร์การบริหารงานต่าง ๆ รวมถึงเป็นนักวางแผน และมองการณ์ไกลด้วยเช่นกัน รวมถึงเป็นผู้ที่มีความรู้รอบด้าน ซึ่งนอกเหนือจากงานบัญชีที่ตนรับผิดชอบแล้วจำเป็นต้องรู้หลักการบัญชีประเภทอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน รวมถึงความรู้ทางด้านกฎหมาย ภาษา การตลาด การผลิต จิตวิทยา และคอมพิวเตอร์ เพื่อให้สามารถเลือกใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสมกับงานนั่นเอง

ความสามารถทางภาษา ก็พบว่าเจ้าของสถานประกอบการต้องการให้นักบัญชีที่มีความสามารถด้านภาษาอย่างน้อย 1 ภาษา

ดังจะเห็นได้ว่ามีสอดคล้องกับงานวิจัยของ(รวีพร คุณเจริญไพศาล, 2547, บทคัดย่อ) ที่กล่าวไว้ว่าความสามารถทางภาษานั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาสำหรับนักศึกษา นอกเหนือจากคุณสมบัติด้านความมีไหวพริบ และปฏิภาณ รวมถึงบุคลิกภาพที่ดี รวมถึงสอดคล้องกับคุณสมบัติสำคัญของของบัณฑิตโปรแกรมบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ด้วยเช่นกัน

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จะเห็นได้ว่าสถานประกอบการมีความพึงประสงค์นักบัญชีที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่แตกต่างกัน โดยจะเห็นได้ว่าสถานประกอบการต้องการนักบัญชีที่ใช้โปรแกรมเกี่ยวกับการพิมพ์งาน รวมถึงการใช้อุปกรณ์สำนักงาน และการใช้โปรแกรมเกี่ยวกับการคำนวณได้ ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของโปรแกรมการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตที่ว่า “รู้บัญชี ก้าวทันเทคโนโลยี ภาษาดี มีจรรยาบรรณ” (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ม.ป.ป.)

นอกจากนี้ งานวิจัยของ (วรรณวิภา จตุชัย, 2544, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาความต้องการทรัพยากรมนุษย์ และแนวโน้มการให้บริการทางการศึกษาพบว่าความสามารถอย่างหนึ่งที่กลุ่ม

ผู้ประกอบการมีความต้องการในตลาดแรงงานก็คือเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือคอมพิวเตอร์ (ชั้นสูง) รวมถึงภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้จากเอกสารประกอบการประชุม ของ (ฉัตรภา วาสิกคุตต์, 2542, หน้า 263-272) ที่กล่าวไว้ในการประชุมนักบัญชีทั่วประเทศครั้งที่ 16 ได้กล่าวถึงว่านักบัญชีจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะทำให้นักบัญชีสามารถทำงานได้ง่ายขึ้น

ด้านคุณธรรมจริยธรรม จะพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงประสงค์นักบัญชีที่แตกต่างกัน โดยทั้งนี้พบว่าสถานประกอบการส่วนใหญ่มีความต้องการนักบัญชีทำงานด้วยความระมัดระวัง ไม่แสวงหาประโยชน์ และการกระทำใด ๆ ที่จะนำมาสู่ความเสื่อมเสียต่อวิชาชีพ ซึ่งเป็นไปตาม จรรยาบรรณ จริยธรรม มรรยาทแห่งวิชาชีพบัญชี (Code of conduct, Professional ethics) ของ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, ม.ป.ป.) นอกจากนี้จากแนวคิดของ Good Governance (จรินทร์ อาสา ทรวงธรรม, 2549, หน้า 42-46) ที่กล่าวถึงต้องจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีความสมดุล และเป็นธรรม โดยมีแนวคิดที่ประกอบขึ้นเป็นองค์การที่ดี และมีหลักธรรมมาภิบาล รวมถึงยังมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ.2505 มาตรา 18 และ 26 ที่กล่าวถึงความเป็น อิสระ เทียงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ทั้งนี้จากทั้งหมดยังสอดคล้องกับบทความของ (สันสกฤต วิจิตรเลขการ, 2549) ที่ได้กล่าวไว้ว่าผู้ที่มีคุณสมบัติเป็นนักบัญชีมืออาชีพดังกล่าวข้างต้น (IES1-7) และจะต้องมีความรู้ ความสามารถทั้งทางด้านการตรวจบัญชี บัญชีเงินและการรายงานตามระดับสูง รวมทั้งทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนทักษะทางวิชาชีพที่จำเป็นต่อการตรวจสอบบัญชี การมีคุณค่าบน พื้นฐานของจริยธรรมและทัศนคติที่ดีทางวิชาชีพ รวมถึงการมีประสบการณ์เชิงปฏิบัติ และที่สำคัญต้องสอบผ่านการประเมินความสามารถเป็นผู้สอบบัญชีมืออาชีพ

ข้อเสนอแนะ

1. นักบัญชียุคใหม่ตามพระราชบัญญัติการบัญชีปี 2550 ที่กล่าวไว้ว่าผู้จัดทำบัญชี จะต้องมีความรู้ระดับปริญญาตรี รวมถึงต้องมีความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่ว่าจะ เป็นคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ รวมถึงความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ โดยควรจะมีทักษะความสามารถนอกเหนือจากภาษาอังกฤษอีก 1 ภาษา (ไม่รวมภาษาหลัก) ซึ่ง ทางสถาบันการศึกษาควรที่จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการดังกล่าว

2. การทำงานด้วยความมีคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงการมีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ ดีนั้น พบว่าเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ ดังนั้นนอกจากสถาบันการศึกษาจะคำนึงถึงแต่ ปริมาณบัณฑิตที่รับเข้ามาแล้วนั้น ควรที่จะมีความใส่ใจและคำนึงถึงคุณภาพของบัณฑิตที่จะจบ

ไปด้วย เนื่องจากจะเห็นได้ว่าสถานประกอบการยังมีความต้องการบัณฑิตที่มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก นั้นแสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการยังมีความพึงพอใจไม่มากพอนั่นเอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงสถานประกอบ
2. การในเขตพื้นที่ใกล้เคียง (ปริมณฑล) เพื่อจะได้ทราบถึงข้อมูลคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์กับนักบัญชีที่เป็นจริงของสถานประกอบการอย่างแท้จริง
3. การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักบัญชีในมุมมองของสถานประกอบการ ทั้งนี้เพื่อให้สถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรการบัญชี หรือผลิตนักบัญชีในอนาคต สามารถมองเห็นในสิ่งที่ควรจะเป็น และตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ (ภาคแรงงาน) ได้อย่างแท้จริง